

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 26/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť P. M., K., zastúpenej advokátom Mgr. P. K., Ž., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10 Co 101/2009-145 z 3. septembra 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. novembra 2010 doručená sťažnosť P. M., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 Co 101/2009-145 z 3. septembra 2009 a žiadala vydať tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľky P. M. na súdnu ochranu upravené v Čl. 46 ods. 1 Ústavy postupom Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 10 Co/101/2009 bolo porušené.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline 5 Co 321/2005 zo dňa 23. 02. 2006 (správne zrejme č. k. 10 Co 101/2009-145 z 3. septembra 2009, pozn.) sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľke P. M. sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 1 650 € ktoré jej je Krajský súd v Žiline povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Sťažovateľke P. M. sa priznáva náhrada trov konania v sume uvedenej v písomnom vyhotovení rozhodnutia, ktorú jej je Krajský súd v Žiline povinný zaplatiť k rukám Mgr. P. K., advokáta, Ž. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti sťažovateľky a spisu Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 25/2002, ktorý ústavný súd pripojil pre účely rozhodovania o sťažnosti sťažovateľky, sťažovateľka sa v tomto konaní ako žalobkyňa domáhala proti žalovaným P. K. a P. K. (ďalej len „žalovaní“) určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti – parc. č. 8876/4 TPP o výmere 960 m² v k. ú. K. Tvrdila, že v roku 1942 došlo k reálnej del'be nehnuteľnosti (PKN parc. č. 8876) medzi jej pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi, ktorú všetci rešpektovali a akceptovali. Napriek tomu sú na LV č. 397, k. ú. K., na ktorom je vedená parc. č. 8876/4 TPP o výmere 960 m², ktorá vznikla z PKN parc. č. 8876 jej reálnou del'bou, zapísaní ako vlastníci žalovaní.

Okresný súd rozsudkom č. k. 7 C 25/2002-79 z 2. mája 2005 žalobu sťažovateľky zamietol a zaviazal sťažovateľku nahradiť žalovaným trovy konania. Žalobu sťažovateľky zamietol s poukazom na § 91 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) z dôvodu, že žalobkyňa neoznačila na strane žalovaných úplný okruh účastníkov konania, pretože na strane žalovaných ako účastníkov konania neoznačila aj všetkých pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov, resp. ich právnych nástupcov.

Krajský súd tento rozsudok potvrdil ako vecne správny rozsudkom č. k. 5 Co 321/2005-103 z 23. februára 2006, zaviazal sťažovateľku nahradiť žalovaným trovy konania a samostatným výrokom pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie. Na dovolanie sťažovateľky bol však rozsudok krajského súdu zrušený uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 206/2007 z 27. januára 2009 a vec bola vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že odvolací súd v napadnutom rozsudku založil prípustnosť dovolania pre účely preskúmania správnosti rozhodnutia v otázke, ktorú ale sám nezodpovedal, preto ju nemožno posúdiť, či a ako ju riešil, akými úvahami sa riadil a k akým záverom dospel.

Krajský súd znova vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 10 Co 101/2009-145 z 3. septembra 2009 tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a sťažovateľku zaviazal nahradiť žalovaným trovy odvolacieho konania.

Rozsudok okresného súdu č. k. 7 C 25/2002-79 z 2. mája 2005 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 10 Co 101/2009-145 z 3. septembra 2009 nadobudol právoplatnosť 26. októbra 2009.

Sťažovateľka proti tomuto rozsudku podala dovolanie 24. novembra 2009, ktoré najvyšší súd uznesením č. k. 2 Cdo 18/2010-168 odmietol. Toto rozhodnutie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 5. augusta 2010 (doručením sťažovateľke).

Podaním zo 17. augusta 2010 sa sťažovateľka obrátila na generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) s podnetom na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10 Co 101/2009 z 3. septembra 2009, ktorý generálny prokurátor vybavil prípisom č. k. VI/1 Pz 762/10-6 z 5. októbra 2010 tak, že jej podnet ako nedôvodný odmietol, pretože sa stotožnil s dôvodmi rozsudku krajského súdu. Prípis generálneho prokurátora č. k. VI/1 Pz 762/10-6 z 5. októbra 2010 bol sťažovateľke doručený 11. októbra 2010.

Sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu, ktorá smerovala proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10 Co 101/2009 z 3. septembra 2009, namietala, že týmto rozsudkom bolo porušené je základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy z dôvodu, že rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený a právny názor, na ktorom je založený, je nesprávny. Meritom veci sa súdy vôbec nezaoberali napriek tomu, že okruh účastníkov bol podľa názoru sťažovateľky úplný, pretože reálna deľba nebola nikdy medzi bývalými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi sporná a podľa existujúcej judikatúry reálna deľba založila priame vlastnícke právo k nehnuteľnosti, resp. jej časti, ktorá ňou vznikla. Ak by mala sťažovateľka žalovať aj iné osoby než tie, ktoré sú aktuálne zapísané ako

spoluvlastníci nehnuteľnosti, nemohla by mať vo vzťahu k nim naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Podľa názoru sťažovateľky o situáciu podľa § 91 ods. 2 OSP nejde v prípade určovacej žaloby, pretože rozsudok vydaný v konaní o takejto žalobe nemá všeobecnú záväznosť, ale je rozhodnutím, ktoré rieši spornú otázku len vo vzťahu medzi účastníkmi konania. Krajský súd konal o žalobe sťažovateľky inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, a preto porušil jej základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ

oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 10 Co 101/2009-145 z 3. septembra 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 26. októbra 2009. Proti tomuto rozsudku však sťažovateľka podala dovolanie a najvyšší súd o ňom rozhodol uznesením č. k. 2 Cdo 18/2010-168, ktoré bolo sťažovateľke doručené 5. augusta 2010.

Podľa názoru ústavného súdu v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti je daná právomoc ústavného súdu až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu rozhodnutiu (mutatis mutandis I. ÚS 169/09, I. ÚS 184/09; porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bulena a spol. verzus Česká republika a rozhodnutie uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Českej republiky vo zv. 29, uznesenie č. 3 a pod.).

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti proti rozsudku krajského súdu č. k. 10 Co 101/2009-145 z 3. septembra 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 26. októbra 2009, nemohla začať plynúť pred dňom doručenia uznesenia najvyššieho súdu č. k. 2 Cdo 18/2010-168, ktoré jej bolo doručené 5. augusta 2010.

Sťažovateľka uviedla, že generálny prokurátor vybavil jej podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10 Co 101/2009 z 3. septembra 2009 prípisom č. k. VI/1 Pz 762/10-6 z 5. októbra 2010, ktorý jej bol doručený 11. októbra 2010. Z uvedeného (ako aj z obsahu sťažnosti) vyplýva, že sťažovateľka zrejme považuje podanie podnetu generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania za právny prostriedok ochrany, ktorý jej zákon na ochranu jej

základných práv a slobôd účinne poskytuje a ktorý treba vyčerpať v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde predtým, ako podá sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

Vzhľadom na skutočnosť, že podanie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania adresované generálnemu prokurátorovi nezakladá podnecovateľovi (v danom prípade sťažovateľovi) právny nárok na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, nemožno ho podľa názoru ústavného súdu považovať za právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý treba vyčerpať pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (napr. I. ÚS 147/2010).

Lehota na podanie sťažnosti proti označenému rozsudku krajského súdu začala preto sťažovateľke plynúť najneskôr 5. augusta 2010 (doručením uznesenia najvyššieho súdu č. k. 2 Cdo 18/2010-168, ktorým bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté), a nie až doručením prípisu č. k. VI/1 Pz 762/10-6 z 5. októbra 2010, ktorým bol vybavený jej podnet na podanie mimoriadneho dovolania.

Sťažovateľka doručila sťažnosť ústavnému súdu 29. novembra 2010, hoci lehota uvedená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde uplynula sťažovateľke najneskôr 5. októbra 2010.

Keďže sťažovateľka doručila ústavnému súdu sťažnosť smerujúcu proti označenému rozsudku krajského súdu zjavne po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2011